

פרוטוקול מס' 211

מישיבת ועדת הכנסת
מיום ג', ו' בשבת תשל"ג - 9.1.73, בשעה 8.30

נ כ ח ו :

חברי הוועדה:

א. אבקוריון - היו"ד
 ר. ארזי
 ס. ביבי
 ס. ברעם
 י. בולן
 ת. טובי
 ס. גסיס
 א. עופר
 צ. ציסרמן
 ס. מחל

מוזמנים:

ש. הלל - שר המשטרה
 י. בן-ארי - היועץ המשפטי לממשלה
 ח. תבורי - תת-נציג, מפקד מחוז י-ם
 ר. ברוטנפלד - נציג-משנה, מפקד מרחב י-ם
 נ. לורד - מזכיר הכנסת
 ש. יעקבסון - סגן מזכיר הכנסת
 ג. בר-סיוסף - סגן מזכיר הכנסת
 י. בנגל - קצין הכנסת
 י. למברנד - חשב הכנסת
 א. בר-זכאי - עוזר בכיר ליועץ המשפטי לממשלה
 ג. קיסרון - היועץ המשפטי של הוועדה

מזכירת הוועדה: מ. ברפי

רשמה: נ. רינגלד

- א. סדר-היום: קביעת הזמן לדיון בהצעתו לסדר-היום של חבר-הכנסת גדעון האוזנר בנושא: "פיצויים לישראל על-ידי מזרח גרמניה";
- ב. בקשת שר השיכון להעביר את מועד הדיון בפעולות מסדר השיכון מכנס החורף לכנס הקיץ;
- ג. פניית יו"ד הכנסת בדבר כניסת המשטרה לרחבת הכנסת;
- ד. אישור החלטות ועדת המשנה לשגרר חברי הכנסת:
1. תשלום לכסוי הוצאות כלכלה ונסיעות;
 2. ביטלות לחברי הכנסת ולשאיניהם;
 3. ביטלות לחברי הכנסת הראשונה ולשאיניהם.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר א. א. אנטוריון:

א. קביעת הזמן לדיון בהצעתו לסדר-היום של חבר-הכנסת גדעון האוזנר בנושא: "פיצויים לישראל על-ידי מזרח גרמניה"

קיבלנו מכתב ממזכיר הכנסת, מר נ. לורך, לאמור: "במסגרת הדיון בהצעות לסדר-היום שהועלו ב-3.1.73, נדונה הצעה לסדר-היום של חבר-הכנסת גדעון האוזנר בנושא: "פיצויים לישראל על-ידי מזרח גרמניה", והוחלט לקיים דיון במליאה בנושא זה. אודה לך אם תקבע, בישיבה הקרובה של ועדת הכנסת, את הזמן לדיון זה."

אני מציע לקבוע 3 שעות לדיון.

הוחלט: לקבוע 3 שעות לדיון בנושא הנ"ל.

היו"ר א. א. אנטוריון:

ב. בקשת שר השיכון להעביר את מועד הדיון בפעולות משרד השיכון מכנס החורף לכנס הקיץ

קיבלנו מכתב מסגן מזכיר הכנסת, מר יעקבסון, לאמור: "סובאת בזה בפני ועדת הכנסת בקשתו של שר השיכון להחליט שהדיון בפעולותיו של משרד השיכון ומדיניותו יתקיים בכנס הקיץ הבא של הכנסת. בסעיף 12(ג) שבסדר-היום אלה מצוי משרד השיכון עם המשרדים שיש לקיים הדיון על פעולותיהם בכנס החורף. הבקשה לדחיה מבוססת על סעיף 13 של החלטות ועדת הכנסת בדבר סדרי הדיון בתקציב השנתי, בפעולות המשרדים ובמדיניותם."

בשים לב לכך שלא חסרות לנו הזדמנויות להתווכח על ענייני השיכון - אנחנו עומדים בפני הדיון בתקציב - ודאי ניענה לבקשה, כי אם שר השיכון ביקש זאת ודאי יש לו נימוקים לבקשתו.

א. רזיאל-נאור: חשבת לתומי שמבקשים להקדים הדיון במשרד השיכון ב-48 שעות כדי להחיש הדיון בענייני השיכון, אבל לדחות הדיון לכנס הקיץ - זה צדאה לי בלתי מוצדק בהחלט.

א. עופר: יש לכנסת דרכים שונות לדון בנושא השיכון. אם רוצים אנו לדון בבעיה - אנו יכולים לעשות זאת. אינני זוכר שהתנגדנו לבקשת שר לדחות או להקדים הדיון במשרדו. עתה יתקיים דיון מלא במסגרת הדיון בתקציב. זו לא בקשה חורגת.

ס. נסים: אנחנו חייבים לדון בפעולות משרד השיכון, כי שר השיכון לא נימק בקשתו. אמנם רשאית ועדת הכנסת לשנות סדרי הדיון לגבי משרדי הממשלה השונים, אבל ללא הנמקה אין טעם לדון. אני מציע לדחות את הבקשה עד שנשמע הנמקת השר.

אם מבקשים להעביר דיון על משרד מסויים מכנס החורף לכנס הקיץ - יש להעביר דיון על משרד ממסלתי אחר מכנס הקיץ לכנס החורף. כנס הקיץ הופך מכנס של דיונים רגילים לכנס של סקירות ועדיין לא עומדים בזמן. יוצא, שסיכומים של דיונים נדחים לכנס החורף שבא לאחריה. לכאורה לא טוב להיענות לבקשה זאת.

ש. יעקבסון: הדיונים הם אחת לשנה. גשנה שעברה נדחה הדיון במשרד השיכון לקיץ, לכן רוצה השר שיהיה פער של שנה בין הדיונים על משרדו.

נ. לורך: היות ואנחנו נמצאים במצוקת זמן ונצטרך בעוד שבוע-שבועיים לשטוח בפני ועדת הכנסת את סך-הכל הצרות שלנו - אני מציע שבקשה זו תירשם בינתיים.

סוכם: לרשום בקשתו הנ"ל של שר השיכון.

היו"ר א. א. אנטוריון:

ג. פניית יו"ר הכנסת בדבר כניסת המשטרה לרחבת הכנסת

אני מקדם בברכה את שר המשטרה ואת החברים הנילוויים אליו. אבקש את שר המשטרה להאיר עינינו בנושא זה.

ש. הלל:

אני רוצה לתקן תיקון מסויים. הדברים המופיעים במכתבו של יו"ר הכנסת, עם כל הכבוד, אינם משקפים את מה שכתבתי וביקשתי ממנו. במכתבו של יו"ר הכנסת נאמר: "ישד המשטרה פנה אלי, לאחר שנועץ ביועץ המשפטי של המשלה, מר שמגר, וביקש לעיין ואם אפשר גם לתקן סעיף 6 בחוק משכן הכנסת ורחבתו, תשכ"ח-1968". לא מיניה ולא מקצתיה. לא ביקשתי לעיין, ווודאי ווודאי לא ביקשתי לתקן. מבחינת המשטרה אין לנו שום עניין בכך.

לאחר שקיבלתי חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה, לאור פנייתי, ראיתי לעצמי חובה להעביר מכתבו של היועץ המשפטי לממשלה לידיעת יו"ר הכנסת. אצטט את הקטע שכתבתי: "לאחר שהבאתי את הפירוש לסעיף 6, כתבתי: לפירוש זה של סעיף 6 לחוק - משמעות מעשית בעלת השלכות רציניות ביותר. במציאות ייתכנו מקרים חמורים המהיבנים התערבות ישירה ומיידית של המשטרה כדי לסייע לשומרי הכנסת במלוי תפקידיהם, או כדי למנוע סכנות לבית ולמצויים בו; אולם, ספק אם תמיד יוכל יו"ר הכנסת, בכבודו ובעצמו, ליצור את המגע המידי הזה ישירות עם השוטרים. לעיתים יכול הדבר לקחת אף שעות רבות ואני מוסיף: אף ימים. ראיתי לחובתי להביא לידיעתך חוות דעת מוסמכת זאת של היועץ המשפטי לממשלה, המעמידה אותנו בפני מצב חדש, עם כל הסכנות שיכולות השתמע מכך. אם תמצא לנכון, אשמח לפגישה - בכל עת שתרצה - להחלפת דעות בנושא זה."

קודם כל רציתי לשים דברים על דיוקם. חשבתי שלא אמלא חובתי כראוי אם לא אדווח ליו"ר הכנסת על המשתמע מהחוק.

חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה היא בערך כפי שהשתמע ממכתבו של יו"ר הכנסת. סעיף 6 של חוק משכן הכנסת ורחבתו קובע: "עובד הציבור אינו רשאי לעשות במשכן הכנסת או ברחבה כל פעולה שהוא חייב או רשאי לבצע במילוי תפקידו, אלא בהיתר מאת יושב-ראש הכנסת, והעובדה שעובד-הציבור פעל כאמור לפי הוראות הממונה עליו לא תשמש לו הגנה". גם באותם עניינים שמוטלת חובה סטוטורית על עובד הציבור לעשות איזו שהיא פעולה - הוא אינו רשאי לעשותה, לא בכנסת ולא ברחבת הכנסת. לא יכול שוטר, או איש מכבי-האש לפעול בכנסת אפילו אם קיבל הוראות הממונה עליו. עובדה זו לא תיחשב לו להגנה. הוא יהיה מבחינת עובד עבירה.

כל הדברים הם היפותטיים, אך בכלל לא היפותטיים ויש אפשרות לכך. אם חייב קצין הכנסת להזעיק את המשטרה ברצף מסויים, והמשטרה נכנסת על-פני בקשתו של קצין הכנסת, או מפקד המשמר - מסתבר לפי סעיף 6 של החוק, שפעולת המשטרה, מכבי האש, או כל גורם אחר תהיה מבחינה עבירה. משמעות הסעיף היא: יקרה מה שיקרה, אינכם רשאים להיכנס לכנסת, אלא אם תהיה פניה ישירה של יושב-ראש הכנסת אל שוטר, או אל המשטרה.

לאחר שהיועץ המשפטי של המשלה קבע כך - ולא אכנס עכשיו להנמקה לפי מה עשה זאת - מבחינתנו, רצינו להציג לפני יו"ר הכנסת את הבעיה. עם פירוש זה, שהוא מוסמך מבחינתנו, אנחנו יכולים למצוא את עצמנו במצב שלא נוכל לעזור במקרי חירום, אלא רק אם יושב-ראש הכנסת יפנה אלינו באופן ישיר, ומגע זה עלול לארוך שעות רבות. באופן היפותטי יכולה לפרוץ בכנסת שריפה ביום שישי בפקד, זו בעיה.

אני מפנה אליכם בעיה זו וכל מה שתחליטו, או לא תחליטו, יתקבל בעינינו יפה. אין לנו שום בקשות, אלא רק שהפירוש של היועץ המשפטי לממשלה יהיה ידוע ליושב-ראש הכנסת ולבית כולו. פירוש זה יוצר מצב חדש מבחינתנו.

צ. ציטרמן:

בישיבת יושב-ראש הכנסת והמגנים קיימו דיון בנושא זה והושמעו דעות שונות. חבל שיושב-ראש הכנסת איננו משתתף בישיבה. בדברי אינני מתכוון חס-וחלילה לפגוע במישהו, או להביע דעה שיש לי יותר-אסון בצורה מסויים מאשר בצורה אחר. הסיבה שאני מבחין היא בעקרון יסודי בחיים הפרלמנטריים, ולא רק הפרלמנטריים, שהוא נשמת החסינות. לפגוע באותה חסינות יכול רק אותו מוסד אשר החסינות ניתנה לו. מאחר ומדובר פה בחסינות הכנסת, והדבר דומה גם לבתי-ספר שיש להם חסינות, רק בא-כח של המוסד קבע מתי אפשר לחרוג מסגרת החסינות ולתת כניסה למשטרה או לגורמים צבאיים. מכאן סעיף 6 של חוק חסינות משכן הכנסת ורחבתו. הסמכות ניתנת ליושב-ראש הכנסת, כבא-כח של אותו מוסד נבחר.

אם נשנה תקנה זו, לפי עניות דעתי - וזאת דעת חברי הכנסת רבים ולאנו דווקא לפי חלוקה של סיעות - נפגע בחסינות הכנסת. אם הסמכות בנדון תינתן לא לבא-כח הכנסת, אלא לקצין הכנסת או למפקד המשמר - זה יכול ליצור מצב לא רצוי. זה גם לא חורג לחצי הרחבה של החסינות.

צ. צימרמן:

אם עושה זאת יו"ר הכנסת - אין טענה ואין פתחון פה בנושא הזה; אם עושה זאת מישהו שאיננו מבין נציגי המוסד הנבחר - יהיו ויכוחים לגבי זה.

סעיף 30 של חוק משכן הכנסת ורחבתו נותן אפשרות להתגבר על מקרי חירום. בסעיף נאמר: "יושב-ראש הכנסת רשאי לאצול בכתב לסגן יושב-ראש הכנסת את סמכויותיו לפי סעיפים 3(ב), 4, 6 ו-7 אם דרך כלל ואם לעניין ואם לשעה." אם רוצים יכולים לקבוע הוראת קבע בתקנון לגבי סגן יו"ר מסויים שימלא תפקיד יו"ר הכנסת לפי סעיף 6. אפשר גם לערוך סדר תורנויות בין סגני היו"ר. יש שמונה סגנים ליו"ר הכנסת ואפשר להטיל עליהם סמכות זו.

מה יהיה אם גם סגן יו"ר הכנסת לא יהיה במקום בשעת חירום? - מה יהיה אם קצין הכנסת או סגנו לא יהיו בשעת חירום? אם נסמין לכך את קצין הכנסת - נבטל סעיף 6 של חוק משכן הכנסת ורחבתו וגם את חסינות בניין הכנסת. אני מזהיר שלא לעלות על הדרך הזאת.

שר המשטרה אמר, שהמשטרה צריכה להיזהר בפעולתה בכנסת. פעולה זאת חשובה גם אם קצין הכנסת או סגנו לא יהיו, אלא אם נמנה שורה של אנשים נבחרים הציבור. אם האחרייות תוטל על קצין הכנסת, סגנו, או סגן סגנו - ככל שנרד בדרג כן האחרייות בשיקול קטנה יותר; מה שאין כן לגבי מוסד נבחר הכנסת. דרך אגב, הצענו בישיבת יו"ר הכנסת והסגנים, שאחד מסגני יו"ר הכנסת ישאר בתורנות ביום שישי. תמיד יהיה ידוע היכן להשיגו. קשר טלפוני איננו בעיה.

אני מקבל את הפירוש הזה, שההוראה תינתן גם בכתב וגם בעל-פה.

שר-המשטרה ש. הלל: זה לא כתוב.

צ. צימרמן: ההיתר אינו חייב להיות בכתב. אני מקבל פירוש זה של היועץ המשפטי לממשלה.

המקרה הגרוע ביותר הוא שאין מאתרים את יו"ר הכנסת ולא את סגניו, וקצין הכנסת אינו יכול להשתלט על המצב עם פיקודיו, ודרושה עזרת המשטרה. אז קיים ההגיון הפשוט. קצין המשטרה הגבוה אליו יפנו, כאשר יראה שהסכנה גדולה - יפעל בין אם יש לו הוראה ובין אם אין לו הוראה בכתב או בעל-פה.

י. בן-ארי: הוא יהיה צפוי לשנת מאסר.

צ. צימרמן: מצד אחד תהיה זו עבירה; ומצד אחר - יקבל מדליה.

בסיפה של סעיף 6 נאמר: "לא תשמש לו הגנה". כלומר, הוא עדיין אינו עובר עבירה, אלא אם יושב-ראש הכנסת יתבע אותו לדין. יו"ר הכנסת הוא הסמכות לכך. לאחר שהמשטרה התערבה ותעשה עבודה חשובה בבניין, אינני מעלה על הדעת שיו"ר הכנסת יתבע אותה לדין. אם מישהו יגיש תלונה, אולי לא תהיה למשטרה הגנה לפי סעיף 6, אבל תהיה הצדקה לפעולתה. בכל זאת, יכול להיות מצב כזה שהמשטרה תקשוב שעליה להתערב, ואילו יו"ר הכנסת ירגז על התערבותה של המשטרה - אז אין פתרון לדבר הזה בשום הצעה. אם קצין הכנסת יקבל זאת על עצמו - יביא הדבר לסכסוכים בין סגנות הכנסת ובין חברי הכנסת. אם עושה זאת יו"ר הכנסת - אף אחד אינו יכול להתערב. אם קצין הכנסת יתן ההוראה למשטרה להיכנס לכנסת ואחד מחברי הכנסת יראה את עצמו נפגע מכך, או אחת הסיעות - הסינה תהיה כלפי קצין הכנסת. לא הייתי מיעץ לקצין הכנסת לקבל אחריית זו עליו. אם נחליט להטיל זאת על קצין הכנסת - יהיה עליו לבצע את המשימה, אבל לא הייתי מטיל עליו ברצון תפקיד כזה, כי זה מקום למתחחות.

שר-המשטרה ש. הלל: מה שקצין הכנסת לא יקבל, ברור שקצין המשטרה לא יקבל, כי הוא מכיר עוד פחות את העניין.

בעניין זה, כיוון שהמשטרה היא כח מאורגן, צריכות להיות הוראות מפורשות וחד-משמעיות. מה שאתה לא מיעץ לקצין הכנסת להתערב - אני בטח לא אתן לקצין משטרה להתערב.

צ. צימרמן: אני מסכים לזה שיש מקרים שזה לא רצוי ולכן אמרתי שהפתרון צריך להיות בדרך של הענקת סמכויות לסגני יו"ר הכנסת, או למוסד נבחר אחר מביין חברי הכנסת, שהם יהיו רשאים לתת היתר. צריך להיות תיאום בין יו"ר הכנסת והזרועות שצריכים לתת את ההיתר; צריך להיות פירוש מהם מצבי חירום הבאים בחשבון; ללא כל קשר עם זה צריך להגדיר מתי צריך להזמין את המשטרה. זה עניין של הכנסת, של יו"ר הכנסת ושל תקנון הכנסת. צריכות להיות הגדרות מפורשות וגם אז יכולים להיות ספיקות ודעות שונות. המשטרה יכולה להימצא במצב מביך אם לא תהיינה הגדרות מפורשות.

א. עופר: מה היתה דעת סגני יו"ר הכנסת?

מ. ביבי: היו שותפים להתיר כניסת המשטרה, בתנאים מסויימים.

א. בר-זכאי: רצוני להזכיר שחוק משכן הכנסת ורחבתו הוא חוק טרי יחסית ובא להחליף חוק קודם משנת 1952. בעת שהחוק הוחלף נתנו חברי הכנסת דעתם לסעיפים האלה. אנחנו למדים מתוך הסעיפים השונים שיש שתי דרגות של סעיפים. בסעיפים 3(ב) ו-4 נאמר: "היתר מאת יו"ר הכנסת או מטעמו"; לעימת זאת בסעיף 6 נאמר: "היתר מאת יו"ר הכנסת" בלבד. הפירוש לכך הוא: שכאן - בסעיף 6 - מתבקשת הכרעה ושיקול דעתו של יו"ר הכנסת בלבד. באותם מקרים שהחוק מדבר על אצילת סמכות, כפי שמדבר סעיף 30, הכוונה היא לסגן יו"ר הכנסת, ששיקול דעתו יכול לבוא במקום שיקול דעתו של יו"ר הכנסת.

לאור החוק הזה העוסק בחסינות משכן הכנסת ורחבתו, האיש העומד על החסינות הוא יו"ר הכנסת. הועמד לרשותו גוף לא מבוטל שהוא משמר הכנסת והם סרים למשמעתו של יו"ר הכנסת, או סגן יו"ר הכנסת. זאת המשמעות הפשוטה.

יש מקומות מסויימים, בסעיף מאוחר יותר, בו מדבר החוק על אצילת סמכויות יו"ר הכנסת לקצין הכנסת, אבל בסעיף המסויימים הזה נאמר: יו"ר הכנסת, או סגן יו"ר הכנסת. כאן יש כוונה לשיקול דעת של הסמכות בחוק. נאמר: בהיתר מאת יו"ר הכנסת. יכולים להיות מצבי חירום, יכול להיות מצב של התערבות המשטרה. הוזכרה הדוגמה של מכבי אש. לגבי כל אלה צריך להגיע להסכם, שיו"ר הכנסת יכול להתיר, במצבים בהם פורצת שריפה לאפשר להם לבוא, כי זה סיוע טכני בעת שמשמר הפנסת אינו יכול להשתלט לבדו על המצב, או לגבי עניינים שמשמר הכנסת היה נזקק לעזרת המשטרה. ניוקק ללשון החוק ונקרא הדברים הכתובים בו.

י. בנגל: מהם הנושאים שמבחינה אופרטיבית הם נושאים שאני אזדקק להם מיידית, והדברים שבדרך-כלל לא אזדקק להם מיידית ואז יש הזמן להיתר מיו"ר הכנסת והסגנים. ראשית, יו"ר הכנסת והסגנים אינם בנויים כמפקדה אופרטיבית, כפי שזה בצבא. אין להם אפילו האמצעים לכך. יכול לקרות שיו"ר הכנסת או סגן יו"ר הכנסת לא יימצאו אפילו במשך שעות. במקרה שהכוחות העומדים לרשותי אינם מספיקים לי, ואינני מדבר על מקרים של שביחות והפגנות. ברור שלא כל הכח של הכנסת נמצא בעת ובעונה אחת בכנסת. יש משמרות ואנשים צריכים גם לישון. יכול להיות שגם הכח הנמצא בכנסת לא יספיק מבחינה פיזית.

יש לנו סידור עם מכבי-אש, שבכל מקרה של שריפה ניתנת עדיפות ראשונה לכנסת, אפילו אם יש שריפה אחרת בעיר. אם בית-חולים בוער - העדיפויות שוות. אנשי מכבי האש מתורגלים לכך. הקריאה למכבי-אש נעשית על-ידי לחיצת כפתור, ולא על-ידי קריאה טלפונית.

הוא הדין לגבי מגן-דוד-אדום. נניח שחבר-הכנסת מתעלף - האם אתן לו למות? או אם נמצאים צלפים. הכח של הכנסת אינו מספיק. יש שיקול אחד, שבא אחרי התיגרה עם חבר-הכנסת דוד לוי.

חבר-הכנסת צימרמן טען שיכולים גם לא למצוא את קצין הכנסת ואת מפקד המשמר. אני רוצה להודיע, שקצין הכנסת, או מפקד המשמר - אחד מהם נמצא בכנסת, או בכית. תמיד יודעים איך להתקשר איתנו. אם הסגנים מוכנים לעשות זאת - בבקשה. אלו לא דברים הקשורים בכל שיקול פוליטי שהוא.

שר-המשטרה ש. הלל: אין זה מספיק שיו"ר הכנסת, או סגן יו"ר הכנסת יתנו לקציני הכנסת אישור לקרוא למשטרה, אלא שזו צריכה להיות פניה ישירה למשטרה.

צ. צימרמן: אפשר להחליט שזה יהיה מספיק.

י. בנגל: כאשר ניסחנו חוק זה - מר שר ואני - כוונתנו לגבי "עובד ציבור" בסעיף 6-היתה אחרת. הכוונה היתה, וזו היתה גם כוונת הוועדה, ש"עובד ציבור" הוא: שאיש מס-הכנסה לא יוכל לפעול בכנסת: כפי שהוא פועל במקום אחר. אם באה חוליית מס-הכנסה ורוצה לערוך לחבר-הכנסת חקירה בכנסת. אני פונה ליו"ר הכנסת ויו"ר הכנסת אינו נותן היתר לכך; אם באים לכנסת עובדי מחלקת התברואה - אני פונה ליו"ר הכנסת כדי שההיתר כן יינתן, כי מעוניין אני שיהיה פיקוח של שירותי התברואה בכנסת. לכך התכוונו.

הצעתי היא לתקן סעיף 6 ולכתוב: "היתר, למעט הפגנות". לתת היתר מטעמו של יו"ר הכנסת, למעט הפגנות, או התקהלויות, שאז רק יו"ר הכנסת יתן ההוראות. במקרה זה אינני חושב שכדאי ליו"ר הכנסת ולסגנים לקחת על עצמם אחריות זו. תהיה זו הרגשה נוראה אם תפרוץ שריפה בבית והדבר היחיד שאוכל לעשות יהיה להתקשר בטלפון כדי להשיג את יו"ר הכנסת, או אחד מסגניו.

בכל מקרה חירום אקרא למשטרה ואהיה מוכן לעמוד לדין; הוא הדין לגבי מגן-דוד-אדום ומכבי-אש. כרגע יודעים על משמעות החוק במשטרה ובמכבי-אש. רק במגן-דוד-אדום עדיין אין יודעים. אם גם הם יודיעו שאינם מוכנים לבוא - נעמוד במצב מגוחך. באו"ם, למרות החסינות, מותר לקצין הבטחון לקרוא לכל השירותים לפעולות אופרטיביות. יו"ר הכנסת איננו שר הבטחון, וסגניו היו"ר אינם אנשי בטחון שצריך לתת להם אלחוט. צריך לתת סמכות זו בידי אדם הנמצא בתורנות כל הזמן והיושב ליד הטלפון.

מ. נסים: אני סבור שהחוק הקיים עונה על כל המצבים האפשריים, זה רק עניין של פירוש ריאלי לניסוח החוק. יכול להיות שכאשר קצין הכנסת ומר שר הכינו את הצעת החוק הם התכוונו למשהו, אבל הכנסת כולה התכוונה במפורש למשטרה, כי זה כלל בכל העולם, לא רק בפרלמנטים, אלא גם בקמפוסים - שאין המשטרה נכנסת למקום, אלא אם היא מוזמנת.

ח. תבורי: אין חוק כזה במדינה.

מ. נסים: זו מסורת במשך שנים רבות. ברור שלבניין הכנסת יש חסינות מיוחדת הנוגעת לחסינות

א. עופר: בפרלמנט הבריטי אנשי המשטרה בפנים, ואין בכלל אנשי משמר.

מ. נסים: הבעיה פשוטה. אני משתומם שניתן לה מימד כזה. נאמר שיו"ר הכנסת רשאי לתת היתר. אני בטוח שההיתר צריך להיות בעל-פה ואין צורך בהיתר בכתב. למגן-דוד-אדום ולמכבי האש יכול יו"ר הכנסת לתת הוראות קבע בכתב: כל אימת שתהיה שריפה או שגיעה בעובד כנסת או בחבר הכנסת - חייב קצין הכנסת להזמין את מכבי האש, או מגן-דוד-אדום. ההיתר הקבוע יינתן למפקד מגן-דוד-אדום ולמפקד מכבי האש. בהיתר הקבוע ייאמר: כאשר תזועק על-ידי יו"ר הכנסת חייב אתה לבוא. החרדה שהיתה לחברי-הכנסת היתה לגבי כניסת המשטרה, ולא לגבי כניסת אנשי מס-הכנסה.

על המשמר להיות כפוף ליו"ר הכנסת, ולא לפיקוד אחר. בעניין זה הסמכות צריכה להיות רק בידי יו"ר הכנסת, ולא בידי מישהו מטעמו; לעומת זאת נמצא פתרון לבעיה האופרטיבית והיא - מתן סמכות לסגן יו"ר הכנסת. יו"ר הכנסת רשאי להאציל סמכותו זו לשמונה סגניו. התקשורת אל אחד מהסגנים היא עניין של דקה אחת, או שתיים.

נ. לורך: נסה להתקשר לתל-אביב ביום שישי אחר-הצהרים.

מ. נסים: לא יעלה על הדעת לתת סמכות בכל צורה שהיא לרשות שאיננה רשות פרלמנטרית נבחרת. - יהיה האיש נעלה באדם, בעל שיקולים טהורים - בעניין חסינות בניין הכנסת, או חסינות חברי-הכנסת. איני רוצה שזה ייעשה ללא הסכמה כללית. אם יש יריות - הצבא בא. המשטרה נזקקת רק לעניין הפגנות וכדומה, ואינה נזקקת לפתרון בעיות אובייב.

לכן אינני מציע לתקן תיקון כלשהו בחוק זה. יינתן לתיקון פירוש - ובצדק - כאילו יש כרסום בחסינות הכנסת, בחסינות חברי-הכנסת, ואין הדבר ראוי שיעשה.

י. בנג'ל: מדוע אתה מתנגד להצעת: "למעט הפגנות"?

מ. נסים: אין לוותר על חסינות בניין הכנסת וחסינות הכנסת, אלא על-ידי החלטה של רשות פרלמנטרית. בדרך כלל - של מליאת הכנסת. די בהחלט שיו"ר הכנסת, או סגני יו"ר הכנסת יתנו ההיתר לכך.

מ. ביבי: אני חושב שאנחנו יותר מדי מגזימים. יכול להיות שהתקופה בה נמצאים אנן עתה משפיעה על כך מעט. אינני סבור שאפשר לפתור את הבעיה על-ידי האצלת הסמכות לסגני יו"ר הכנסת. זהו פתרון הדומה לפתרון שיו"ר הכנסת הוא הסמכות הבלעדית, משום שאין זו עבודתו הקבועה של סגן יו"ר הכנסת שעליו לעקוב אחריה כפי שעושה זאת קצין הכנסת האחראי לבטחון הכנסת. יכולים לבחור רק בסגני היו"ר שהם ירושלמים, אבל גם הם יכולים להיות בעיר אחרת בזמן שעלול לקרות משהו, ואין הם חייבים לדווח היכן הם נמצאים 24 שעות ביממה. זו הצעה לא סבירה. מדוע צריך להציע הצעות שאינן תפעוליות. גם אם חבר-הכנסת צימרמן מוכן לבוא לירושלים בכל יום שישי כל 8 שבועות - זה לא פותר את הבעיה.

צ. צימרמן: אינני מוכן.

מ. ביבי: חסינות הכנסת וחסינות חברי הכנסת לא תיפגע ולא תיפגם אם יו"ר הכנסת יאציל סמכות זו לקצין הכנסת, כאשר הסמכות היא מסוייגת ומפורטת: באילו תנאים ונסיבות הוא יכול להשתמש בה. אם נחליט כך, לא יהיה שום חשש לפגיעה בחסינות הכנסת, או חברי הכנסת. יו"ר הכנסת יכול לסייג את הסמכות בסייגים כגון: כאשר לא נמצא אף סגן יו"ר בכנסת; או: כאשר הפעולה היא פעולה עויינת וכו'. יו"ר הכנסת יכול לפרט מספר סייגים. חזקה על יו"ר הכנסת שידע למי הוא מוסר סמכות זאת. אני מאמין שיו"ר הכנסת יתן סמכות זו לקצין הכנסת, ולשם כך יש לתקן את החוק.

מ. שחל: רצוני להפנות תשומת ליבכם לפקודת הפרשנות (נוסח חדש), בה יש אבחנה בין "עובד ציבור" לבין "שוטר". ההגדרה של שוטר מוגדרת בעמוד נפרד מההגדרה של עובד ציבור. לפיכך, יכול אני לטעון שהמשטרה יכולה היום להיכנס למשכן הכנסת. אני אומר זאת לשם שעשוע משפטי.

היו"ר א. אנקוריון: נימוק חלש. לא כל עובד ציבור הוא שוטר, אבל שוטר הוא עובד ציבור.

מ. שחל: הפניתי תשומת הלב לכך לשם שעשוע משפטי. הסוגייה שיו"ר הכנסת מעלה היא הרבה יותר עמוקה ונוגעת לעקרון של חסינות הכנסת. בחסינות הכנסת יש צדדים רבים שאינם פרקטיים, אבל מקבלים את העקרון כעקרון הסטורי ומקודש בכל הארצות הדמוקרטיות.

קצין הכנסת הוא אדם אחד. באופן מעשי גם הוא יצטרך להאציל מסמכותו לאנשים הכפופים לו. נניח שאנחנו מדברים רק על סגני יו"ר שהם ירושלמים - ישנה שלושה כאלה; אבל נוח יותר להעניק סמכות זו לקצין הכנסת לעומת הענקת הסמכות לשלושה סגני יו"ר הכנסת שיהיה קשה למצוא אותם. אני בפירוש אומר: לא. החוק נתן פירוש מיוחד לעניין הזה, שאפשר יהיה לתת היתר אך ורק לפי שיקול דעת של מי שנבחר לפרלמנט. אם יש מצב חירום במדינה - ההיתר ניתן. יו"ר הכנסת יתן היתר ברור, גלוי וידוע על דעת הכנסת כולה, שהכנסת תוותר על חסינותה בשעת חירום.

מ. שחל:

אינני מציע שעובד הציבור יעבור עבירה מתוך הנחה שאחרי כן לא יעמידו אותו לדין. יו"ר הכנסת יוכל לתת מכתב לקצין הכנסת, שאם יהיה צורך יזעיקו את המשטרה. גם במקרה של חבלה תהיה אפשרות לחבלן המשטרה להיכנס לכנסת. כל הכבוד לקצין הכנסת ולמר שר שהם חשבו על עובדי מס-הכנסת, אבל הרגישות בכל הפרלמנטים בעולם היא לגבי המשטרה.

איננו צריכים להוציא את שיקול הדעת מהגוף האחראי על הפרלמנט ולתת אותו לקצין הכנסת. העניין הוא מעשי, ולא אישי. יו"ר הכנסת יכול לתת היתר קבוע, שבמקרה של חבלה תינתן למשטרה אפשרות להיכנס לכנסת.

שר-המשטרה ש. הלל:

לפעמים אנחנו אומרים על דברים שהם לגמרי היפותטיים, עד שקורה אסון. אפשר להכניס מוקש לקפטריה, או אפילו מכונית תופת למנה יהודה. זה יכול לקרות בכל יום מימות השבוע. אני לא מציע שחברי-הכנסת יגידו לנו שזה לא יכול לקרות בכנסת. אני מקווה שזה אמנם לא יקרה, אבל אסור לצאת מתוך הנחה כזאת.

אם צצה מחשבה בדעתו של מישהו, שיש עניין למשטרה להיכנס - עוד ב-1971 כתבתי ליועץ המשפטי, שבהחלט יש לי דאגה שיכול להיות, כתוצאה מכך שכולם רוצים להיות מחמירים יותר מהמחמירים לגבי המשטרה, חייב אני לגבי השוטרים לא להעמיד אותם במצב כזה שלא ידעו בבירור מה לעשות. אין לי שום עניין להיכנס לכנסת. הכנסת היא מקום חשוב, יעד ממדרגה ראשונה לגבל מחבלים וגם לגבי מטורפים. יש גם יהודים מטורפים. בכנסת כבר קרו שני מקרים כאלה. אני מציע לחברי הכנסת לצאת מתוך הנחה שמדברים על דברים היפותטיים. ישנם אנשים הנמצאים ברשתות ומוכנים לעשות שירותים גרועים למדינה. הכנסת היא גם יעד לגבי אימפולסים. חבר-הכנסת נסים אמר, שבמקרה כזה נכנס הצבא. לאוניברסיטה ולמחנה-יהודה לא נכנס הצבא. לא אעלב אם תחליטו שבמקרים כאלה יתערב הצבא, אבל זה בהחלט תפקיד המשטרה. אני מעיר תשומת ליבם של חברי הכנסת למצב שקיים. הצבא לא נכנס בשום מקרה, אלא אם מתכנסת ישיבה מיוחדת של הממשלה ומחליטה כך. זה היה באל-אקצה. זה יכול לקרות ביום ו' אחר-הצהרים, או ביום שבת בבקר בכנסת.

ח. טובי:

האם אתה מתכוון לפעולות מניעה, או לפעולות אחר מעשה?

שר-המשטרה ש. הלל:

אינני מתכוון לשום דבר. מה שתחליטו ומי שתמנו יהיה טוב בשבילי. אין לי שום עניין בזה ושום יתרון. אין לי נפקה מינה מה שתחליטו, ובלבד שלא תצאו מתוך הנחה ששום דבר לא יקרה בכנסת. הדברים הם היפותטיים עד הרגע שהם קורים. הכנסת היא יעד של גורמי חבלה. אם תחליטו לערוך תורנויות בין סגני יו"ר הכנסת - כל הכבוד. הבעייה איננה איזה סידורים תקבעו, אלא שבסוף תודיעו לי דברים ברורים. אינני מבקש כלום. רצייתי שחזות הדעת של היועץ המשפטי לממשלה לא תבוא כרעם ביום בהיר במקרה שיקרה משהו.

תודיעו לנו מי מוסמך להזעיק את כח המשטרה. אני מציע לכם לא לחשוב שאלה הם דברים היפותטיים. אלה הם דברים שעלינו להביאם בחשבון. הם יכולים לקרות גם בכנסת. אני מציע שתתייחסו לדבר זה דבר ממשי.

י. בן-ארי:

שר המשטרה כבר הבהיר שלא באנו להציע תיקונים. נשמעו כאן שני דברים שמן הראוי שחברי הוועדה יתנו תשומת ליבם לכך. דברים אלה נשמעו על-ידי חבר-הכנסת צימרמן, וגם בדבריו של חבר-הכנסת שחל היה רמז להם. יש כאן אספקט חינוכי. לא טוב שתהיה בחוק הוראה שאין מורים כך, לתת עונש של שנת מאסר לאיש ציבור שנשלח למלא תפקיד, והעובדה שפעל לפי הוראות הממונה עליו לא תשמש לו הגנה. אמר חבר-הכנסת צימרמן, שיו"ר הכנסת לא יביש אותו עובד ציבור לדין, אם פעולתו היתה סבירה. יותר מכל מוסד אחר, דווקא הכנסת לא יכולה ליצור מצב שישנו חוק שאיננו מחייב. המוסד הזה מחוקק את החוקים והוא צריך לעמוד על כך שיישמרו. המשטרה מתייחסת ברצינות לכתוב בחוקים. עובדה היא שהמשטרה נכנסת לכנסת ופועלת בהחאם לסדרי חוק חסינות הכנסת, אבל מדוע אותו עובד הממלא תפקידו צריך להיענש בשנת מאסר? זה בהכרח מחייב שהדבר יתוקן.

י. בן-ארי:

כבר הוסבר שדברים אלה יכולים להיות חמורים ולא צריך להתעלם מן העובדה שאותה סמכות ניתנת להאצלה לא רק לחברי הכנסת אלא גם למישהו אחר. אם לא מוצאים את יו"ר הכנסת, אפשר גם שלא למצוא את סגן יו"ר הכנסת. זו אחת הנקודות שחברי הוועדה חייבים לתת דעתם על כך. זה לא חינוכי וגם לא מכובד.

מ. שחל: אני בפירוש לא הסכמתי עם חברי חבר-הכנסת צימרמן.

צ. צימרמן: אינני מפרש זאת כך, אלא בדיעבד.

א. רזאל-נאור:

נקודת המוצא של עריכת החוק החדש הזה, שעליו עמדו גם קצין הכנסת וגם מר בר-זכאי, ודאי לא היתה של מצב חירום, אלא עניינים אחרים. גם הצעתו של קצין הכנסת בנוסח: "למעט הפגנות" גם היא מראה שהחוק נכתב תחת המציאות של שעת-חירום. גם אם נכתוב בחוק: "למעט הפגנות" - לא הועלנו כלום בעצם הדבר. אפשר לביים הפגנה שתיראה חוקית מאוד ותוצאותיה לא תהיינה טובות. כבר ראינו דברים כאלה. נקודת המוצא של התיקונים היתה בעקבות ההפגנה בה פעל חבר-הכנסת דוד לוי כפי שפעל, העניין נגול זמן רב בוועדה ואז יזם מי שזם מה לעשות כדי להגביל חופש פעולתו של חבר הכנסת. אי-אפשר להגביל פעולתו של חבר הכנסת כאשר הוא פועל למען תפקידו ובעת תפקידו. הכסות של מצב חירום איננה מתאימה. אי-אפשר שכל הדברים ביחס לשעת חירום יהיו מפורטים בחוק. צריך שתהיה עירנות, אבל לא שנשב על הר געש כל הזמן. הערנות הכוללת צריכה; למצוא את הדרך לפעילותה המעשית של הכנסת, וזה לא טעון תיקון בחוק. גם המשטרה וגם הצבא הם כאילו מחוץ לתחום של הפרלמנט, מתוך הנחה שהפרלמנט צריך להיות עצמאי ובשום פנים ואופן איננו יכול להיות נתון לאפשרות של השתלטות כוחות על המדינה. בכל מדינה בה מתרחשת מהפכה קורה שהצבא והמשטרה נכנסים לבניין הפרלמנט וסוגרים אותו. משום כך אסור שכוחות המשטרה וכוחות הצבא יכנסו לכנסת, כדי שלא תיווצר אפשרות תיאורטית שמישהו יתן פקודה להיכנס לבית הזה.

אם יש מצב כזה שצריך לבדוק אם לא הוכנסו לכנסת מכשירי חבלה ומוקשים - צריך שיהיה אדם מיוחד, וודאי לא מי שאיננו מכיר את הנושא, שתהיה לו חובה לבוא ולבדוק זאת. צריך להסדיר זאת כמו שמזמינים מומחה בעת קלקול רמקולים. יו"ר הכנסת צריך להסדיר זאת ואיננו צריך לערב שום איש בסידור הזה. אם נמשיך ללכת בדרך של החשדה - אין לזה סוף. מאין נדע-שהמומחה אינו מחבל? צריך לתת שיקול דעת זה ליו"ר הכנסת, לסגן יו"ר הכנסת, או לחבר-הכנסת. בשום פנים אינני רואה כיצד יוכל יו"ר הכנסת להאציל סמכות זו לאדם שאיננו פרלמנטר. כל שינוי בחוק הוא פגיעה בחסינות הכנסת ובחסינות חברי הכנסת. אנחנו צריכים להיזהר מאוד מבחינת שמירת כבודה של הכנסת ומפגיעה בה.

חבר-הכנסת ביבי אמר שחזקה על יו"ר הכנסת שלא יפגע בכנסת. ודאי שהוא לא יפגע, אבל תוך כדי עשיית מעשה נמצאת חסינות הכנסת נפגעת מאוד, כי אנחנו עוברים על הכלל של חסינות הכנסת כלפי המשטרה והצבא. האצלת סמכות יכולה להיעשות על-ידי יו"ר הכנסת אך ורק לסגניו, או לחברי הכנסת, אבל בשום פנים ואופן אי-אפשר להאציל סמכות כזו למי שאיננו חבר הכנסת.

ת. טובי:

אני חושב שאנחנו מגלגלים בעיה למימדים מנופחים. הבעיה התעוררה סביב לשתי שאלות. (א) ההפגנה בה היה מעורב חבר-הכנסת דוד לוי; (ב) הפירוש של היועץ המשפטי לממשלה, האם הוראה של יו"ר הכנסת צריכה להינתן ישירות.

אשר לעניין הראשון: המקרה הזה מחזק את ההתנגדות לכל שינוי בחוק. לא היה ולא נוצר מצב שמחייב איזה שהוא שינוי; אשר לעניין השני: הוועדה יכולה לתת הנחיות ברורות לגבי פירוש החוק. אם יש ליו"ר הכנסת ספיקות ששר המשטרה או כל מוסד אחר לא יבואו לכנסת אם ייקראו - גם היועץ המשפטי יכול לטעות בפירוש. ועדת הכנסת הממונה על חוק חסינות הכנסת יכולה לקבוע - שההוראה יכולה להינתן גם באמצעות מי שהסמך אותו לכך יו"ר הכנסת. כך זה מקובל בכל ההליכים ובכל הפעולות של כל משרדי הממשלה ומוסדות המדינה. כאשר שר המשטרה נותן הוראה למישהו הוא אינו חייב לתיתה ישירות בעל-פה, או בכתב. הוראה ישירה על-ידי קצין

ת. טובי:

הכנסת היא כהוראה ישירה של יו"ר הכנסת. אפשר שנקבל איזה שהן החלטות בוועדה העוזרות להתגבר על תקלות כאלו, בלי שהדבר יהיה מחוייב תיקון בחוק.

אני מבין את שר המשטרה המעלה בעיה רצינית וחמורה, אבל אקב העלאת הבעיה הזאת אנחנו לא צריכים לתקן את החוק. הדברים שהעלה שר המשטרה הם חמורים. דווקא במקרים כאלה יש מקום למצוא פתרונים בסדרים ישירים עם יו"ר הכנסת. שאלתי בקריאת ביניים: האם שר-המשטרה מתכוון לפעולות מניעה, או לפעולות לאחר שקורה איזה שהוא אסון. למניעת אסון פתוחה הדרך לבוא בדברים עם יו"ר הכנסת, כי מסמכותו של יו"ר הכנסת לתת היתר לכל פעולה. החוק לא מונע ולא אוסר זאת.

שר-המשטרה ש. הלל:

אילו יגיע לידיעת יו"ר הכנסת שהטמינו בכנסת חומר נפץ, יקח 5 שעות כדי למצוא את יו"ר הכנסת.

ת. טובי:

יש כאן סעיף האומר, שיו"ר הכנסת יכול לאצול מסמכותו לסגנו. ישנם 8 סגנים ואפשר לערוך ביניהם תורנות. כל סגן יו"ר יהיה תורן פעם ב-8 שבועות. הדבר מחייב.

שר-המשטרה ש. הלל:

אם תחליטו כך - בשבילי זה יספיק.

א. רזיאל-נאור:

עד כמה שזכור לי כתוב באיזה מקום שקצין הכנסת מופקד על בטחון הכנסת והוא ממילא חייב לבדוק אם יש בבניין מוקשים, אם לא. לא לצורך זה באה בקשת ההרשאה.

י. בנגל:

הכוונה איננה לגבי חומרי נפץ. כל אנשי המשמר הם גם חבלנים. המדובר הוא במקרי פתע שאי-אפשר לצפותם מראש. אם יתקמו 5 משוגעים ויפתחו באש על הכנסת, ולא אמצא לא את יו"ר הכנסת ולא את סגנו, ולא אצליח לגבול על הצלפים - אמרתי שלא כל אנשי המשמר נמצאים כאן בעת ובעונה אחת - אני אפנה ודאי למשטרה, ובצדק. מפקד המשטרה יגיד לי שהוא לא יפעל לפי בקשתי בלי הודעה ישירה מיו"ר הכנסת.

אינני מתנגד שתהיה תורנות בין סגני היו"ר, אבל אני יודע שיהיה זה הסדר בלתי מציאותי. גם היום כאשר אני מחפש סגן יו"ר אינני יכול למצוא.

א. רזיאל-נאור:

האם סבור אתה, שכאשר יתנהל פה קרב יריות איש לא יידע על כך מלבדך? תהיה בטוח שמחצית חברי הכנסת יבואו לכאן במרוצה. אפילו אם יו"ר הכנסת יהיה בחו"ל הוא ישלח מברק לפעול. אתה מעמיד את הדברים במצב דמיוני.

י. בנגל:

עד היום לא הוזעקה המשטרה לביית, אלא במקרים של הפגנות ובמקרים שאינני יכול לשער אותם. אני הצעתי לתת היתר, למעט הפגנות שיש בהן משהו פרלמנטרי. הגבלתי את ההיתר. צריך שתהיה אפשרות לקצין הכנסת להזמין את המשטרה במקרים שאינו מוצא את יו"ר הכנסת. גם את המקרה שקרה בנמל התעופה לוד לא חזו מראש.

מ. ברעם:

אני מציע שיו"ר הכנסת ישאיר הוראות בכתב לשעת חירום, שבמקרים מסוג זה יפעלו הכוחות המתאימים.

היו"ר א. אנקוריון:

לפי עניות דעתי, חוק כזה כמו חוק חסינות משכך הכנסת, אינו מסוג החוקים שאתה בקלות ובכל יום בא לשנות ולתקן. העובדה שחוק זה חוקק בשנת 1968 - לפני 4 שנים - כאשר הכנסת כבר ישבה בבניין זה, מקשה עוד יותר על תיקון החוק. אני מבין לרוחה של המשטרה, שאם היא נדרשת לבוא היא רוצה לבוא על בסיס חוקי, אבל רוצה אני לומר לשר המשטרה שלא צריך למתוח את החוק. בכל חוק אפשר למצוא "חורים" ללא סוף, אבל צריך לנהוג בו באופן סביר ומציאותי.

שר-המשטרה ש. הלל:

בזה לא אמרת לי שום דבר.

היו"ר א. אנקוריון:

חבר-הכנסת ביבי הוא החבר היחיד שהציע לתקן את החוק. ההרגשה היתה כזאת: קודם כל צריך להבדיל בין שבעת ימי השבוע. לגבי שלושת ימי עבודת הכנסת - נמצאים

היו"ר א. אנקורדון:

בכנסת גם יו"ר הכנסת וגם סגניו. לגבי הימים האחרים - אם קיימת בעיה כזאת אין זו דרישה מופרזת לקיים תורנות בין 8 הסגנים.

מ. ברעם: אני מציע שזה ייכתב בחוק.

היו"ר א. אנקורדון:

העניין העיקרי הוא בפירוש המלה: "היתר". אם יו"ר הכנסת נותן היתר, ההיתר לא חייב להיות לגבי מקרה יחיד, אלא גם היתר כללי. יו"ר הכנסת יכול לתת היתר למכבי-האש, שכאשר פורצת שריפה עליהם לפעול לפי הודעה של קצין הכנסת או מטעמו; הוא הדין לגבי מגן-דוד-אדום ולגבי המשטרה. במקרי חירום ובמקרים של פיקוח נפש מותר למשטרה להיכנס לכנסת. יו"ר הכנסת יתן היתר למשטרה להיכנס.

שר-המשטרה ש. הלל:

אינני צריך יותר מזה. לא הצעתי תיקון החוק, אלא שיתקיים בירור באילו מקרים מצפים מהמשטרה

להיכנס לכנסת.

היו"ר א. אנקורדון:

מה שנוגע לוועדת הכנסת - הועמדה לפני בעיה על-ידי יו"ר הכנסת עם בקשה להחליט כפי שנחליט.

נוכל לסכם הדיון בהחלטה כזו:

"ועדת הכנסת מוצאת שאין צורך לתקן חוק שכן הכנסת ורחבתו. הוועדה בדעה שהבעיות שהתעוררו יכולות למצוא פתרון במסגרת החוק הקיים."

האם חבר-הכנסת ביבי עומד על הצעתו לשנות את

החוק?

לא.

מ. ביבי:

המשטרה לא מתערבת אם עלינו לתקן את החוק, אלא מבקשת רק שיהיה ברור מה לעשות. אני מציע ליו"ר הוועדה להתייעץ עם יו"ר הכנסת לפני שהוועדה תסכם הדיון בנושא זה.

מ. ברעם:

התייעצתי עם יו"ר הכנסת. בעצם, יו"ר הכנסת בדעה שאין צורך לשנות את החוק.

היו"ר א. אנקורדון:

אני מציע לא לקבוע החלטה זו כהחלטה סופית.

מ. ביבי:

אני מבקש שיו"ר הוועדה יכין לנו הצעה בכתב ועליה נצביע.

צ. צימרמן:

אין זה עניינה של ועדת הכנסת לומר יותר מאשר: אפשר למצוא פתרון לבעיות שהתעוררו במסגרת החוק הקיים. יו"ר הכנסת והסגנים כבר ינסחו זאת. אין זה ענייננו.

היו"ר א. אנקורדון:

אני יכול לחיות גם בלי תשובה. אם הכוונה היא שבעקבות מה שקבעתם תמצאו לכה תקנה במסגרת החוק -

שר-המשטרה ש. הלל:

לי זה לא אומר כלום.

יו"ר הכנסת יקבע הנחיות בנדון.

מ. ברעם:

אם יו"ר הכנסת ישיב לי שמעתה ואילך יהיה כך - נעשה כך.

שר-המשטרה ש. הלל:

אני מבין שיו"ר הכנסת והסגנים ידונו כיצד לממש האברים באופן קונקרטי. אני מציע שהסיכומים שלהם יובאו לידיעת ועדת הכנסת.

ת. טובי:

לשם מה?

מ. ברעם:

אני מבקש לדעת מה ההסדרים שייעשו.

ת. טובי:

מ. ברעם: זו סמכותו של יו"ר הכנסת.

היו"ר א. אנקוריון: דייה לצרה בשעתה.

ה צ ב ע ה

סוכם: ועדת הכנסת מוצאת שאין צורך לתקן חוק משכן הכנסת ורחבתו. הוועדה בדעה שהבעיות שהתעוררו יכולות למצוא פתרון במסגרת החוק הקיים.

להעביר הפרוטוקול לעיון יו"ר הכנסת.

היו"ר א. אנקוריון:

ד. אישור החלטות ועדת המשנה לשכר חברי הכנסת

1. תשלום לכסוי הוצאות כלכלה ונסיעות

מ. ברעם: ועדת המשנה החליטה פה אחד להעלות לחברי הכנסת את התשלום עבור אש"ל וכך להעלות את תוספת היוקר ב-6 ל"י. סך-הכל יקבל כל חבר-הכנסת עבור שתי העלאות הללו 48 ל"י - בערך בגובה ההתייקרויות שישנן במשק, בגובה של 13%-14%.

כן החליטה ועדת המשנה להעלות את התשלום עבור הוצאות הנסיעה מ-200 ל"י ל-240 ל"י. כל הקואופרטיבים קיבלו תוספת של 16%. החלטנו להעלות התשלום לחברי-הכנסת ב-20%. כמו-כן ישולם לחברי הכנסת סך של 12 ל"י, במקום 10 ל"י, לכיסוי הוצאות נסיעה עירוניות.

ג. נסים: האם לא החלטתם דבר לגבי ספרות מקצועית?

מ. ברעם: החלטנו לא להעלות התשלום עבור ספרות מקצועית, כי זהו אחד הנושאים הנמצאים עתה במשק במו"מ.

מ. נסים: מה לגבי עתונות, אשר היא כלי העבודה שלנו? על תשלום עבור עתונות צריכים להחליט לחוד, ועל תשלום עבור ספרות מקצועית - לחוד.

מ. ברעם: הוועדה לא ממליצה על כך עתה.

מ. ביבי: אני מציע להזן בזה מאוחר יותר.

מ. ברעם: דנו בעניין התשלום לעתונות בוועדה המשנה, אולם הוועדה אינה ממליצה להעלות תשלום זה. לעת עתה אנו מקבלים את הסכום הגבוה ביותר עבור ספרות מקצועית, כולל עתונות.

היו"ר א. אנקוריון: ועדת המשנה לא החליטה בעניין זה סופית, אלא בשלב זה היא אינה ממליצה על כך. אינני חושב שיש להפריד כרגע בין עתונות וספרות מקצועית.

מ. נסים: החלטתם להוסיף 2 ל"י לכיסוי הוצאות נסיעה עירוניות בירושלים. מה לגבי הוצאות נסיעה עירוניות כאשר מתקיימות ישיבות בתל-אביב?

מ. ברעם: חברי-הכנסת לא יקבלו תשלום עבור הוצאות נסיעה עירוניות בתל-אביב, כי איננו רוצים לקיים ישיבות בתל-אביב.

מ. נסים: אם כך, צריך לקבל החלטה כזו, שלא תתקיימנה ישיבות ועדות בתל-אביב.

ח. טובי: בסעיף 2(א) לא כתוב הסכום שישולם עבור אש"ל; מדוע לא כתוב: "לחודש"?

היו"ר א. א. אנקוריון: סך-הכל הסכום בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) יהיה: 48 ל"י. אינני יודע בדיוק כיצד יתחלקו הסכומים. הסכומים המדוייקים לא הוכנסו, כי במחצית החדש הזה יפורסמו הסכומים הנוגעים להעלאת תוספת היוקר, ובהתאם לכך יוכנסו הסכומים לסעיף 2.

ת. טובי: ההעלאה של 40 ל"י לכיסוי הוצאות הנסיעה אינה עולה בקנה אחד עם ההלעלאות בבנוזין, אחזקת רכב ואחוז ההעלאה שניתן לחברות. על סמך מה קבעתם סכום זה של 240 ל"י?

מ. ברעם: ההעלאות בתחבורה היו בגובה של 16%-18%. עיגלנו הסכום ל-20%, הן לגבי 200 הל"י - שהועלו ל-240 ל"י; והן לגבי 10 הל"י - שהועלו ל-12 ל"י עבור נסיעה ליום. העלאה של 20% במקום 16%-18% היא העלאה סבירה.

ת. טובי: גם הסכום של 200 הל"י היו אפסיים. אילו לא היית גר בירושלים היית יודע את הבעיות הקשורות בכך. אני מציע לשלם לחברים לפי מקום המגורים, אבל זה יהיה קשה לביצוע; או שיעלו הסכום ל-300 ל"י. 300 ל"י הם סכום די סביר. פקיד בכל משרד ממשלתי מקבל יותר מסכום זה.

ההעלאה של 6 ל"י לכיסוי הוצאות האש"ל היא לעג לגבי המצב שיסנו כיום. אני מוותר על העלאה כזו. איך אתם מציעים סכום כזה? מה הם 6 ל"י?

מ. ברעם: 6 ל"י ליום הם 80 ל"י לחודש, בלי תשלום מס-הכנסה. ההתייקרות במשק היתה בגובה של 13%.

ת. טובי: הסכום שאנחנו משלמים במזנון הוא גבוה יותר מ-13%.

מ. ברעם: היינו צריכים לקבל 3 ל"י ועיגלנו את שני הסעיפים ל-48 ל"י. יש שיקולים שונים ובגלל זה קיימת ועדת המשנה לשכר חברי הכנסת הבוחנת את הדברים.

היו"ר א. א. אנקוריון: אני מציע שלא נשנה שום דבר. בוועדת המשנה יושבים 12 חברים וההחלטות הללו נתקבלו שם פה-אחד.

קיים פיקוח לגבי בעלי המכוניות. ייתכן שבאחד הימים נעלה נושא זה לדיון, אבל לא עכשיו. התיקון כאן הוא תיקון מתקבל על הדעת.

צ. צימרמן: 12 הל"י עבור נסיעות עירוניות הן עבור כל ישיבה?

מ. ברעם: כן.

צ. צימרמן: אני מציע שנתאחד על ההצעה כולה, פרט להעלאה עבור נסיעות. אני מציע 300 ל"י במקום 240 ל"י.

היו"ר א. א. אנקוריון: אני בדעה שסכום זה של 240 ל"י אינו מספיק עבור חברי הכנסת שהם בעלי מכוניות, אבל אינני רוצה ועדת המשנה קיבלה החלטות אלו ועלינו לקבלן או לדחותן.

מ. ברעם: אני חושב שסכום של 240 ל"י לעומת 200 ל"י זו עליה יפה, ולא צריך לקפוץ יותר מדי.

צ. צימרמן: אם הברירה היא בין סחבת לבין אישור ההצעה כפי שהיא - אני מעדיף לאשרה. אני מציע לאשר את ההצעה ושיירשם בפרוטוקול שאנחנו מעירים תשומת ליבה של הוועדה להמשיך לטפל בנושא.

ה צ ב ע ה

לאשר החלטת ועדת המשנה בעניין תשלום לכסוי הוצאות כלכלה ונסיעות.

הוחלט:

צ. צימרמן: לאחר שאישרנו את ההצעה, אבקש שוועדת המשנה תטפל גם בהערות שהושמעו בוועדה. אבקש להצביע על כך.

ה צ ב ע ה

הצעת חבר-הכנסת צימרמן, שוועדת המשנה תמשיך לטפל בנושאים הללו, לא נתקבלה.

מ. ברעם: אין זה אומר שלא נעלה שוב נושאים אלה.

ח. טובי: לגבי סעיף 3: האם מובן שהכוונה היא לתשלום הוצאות נסיעה עירוניות בירושלים בימים שאינם ימי כינוסה הרגילים של הכנסת?

ג. קיטרון: לפי מה שכתוב בסעיף 3 זה לא ברור. לקחתי את ההחלטה הקיימת על פיה עובדים כל הזמן, שם כתוב בצורה כזאת. לאחר שהוברר לי שמתכוונים בפסקה זו לכיסוי הוצאות נסיעה עירוניות בירושלים בימים שלא בימי כינוסה הרגילים של הכנסת - השארתי זאת כך. אפשר להוסיף לסעיף 3: "שלא בימי כינוסה הרגילים של הכנסת".

י. למברגר: בהחלטה הקודמת היה כתוב: מחוץ לימי כינוסה הרגילים של הכנסת.

הוחלט: להוסיף לסעיף 3 בהחלטת ועדת הכנסת בעניין תשלום לכסוי הוצאות כלכלה ונסיעות: "שלא בימי כינוסה הרגילים של הכנסת".

מ. ביבי: אבקש להקדים אישור ההחלטה בעניין גימלאות לחברי הכנסת ולשאיניהם, כיוון שעלי לשבת בראש ועדה אחרת בשעה זו.

היו"ר א. אנקוריון:

2. גימלאות לחברי הכנסת ולשאיניהם

מ. ביבי: החוק לא עקם לגבי הגיל והוותק בכל המקומות. בסעיף 5(2) כתוב: "מי שהיה חבר-הכנסת וחדל לכהן אחרי שהגיע לגיל 45 וכיהן כחבר הכנסת שמונה שנים ברציפות לפחות - לא תפחת קיצבתו מ-40% מהמשכורת הקובעת"; ובסעיף קטן (3) כתוב: "מי שהיה חבר הכנסת וחדל לכהן אחרי שהגיע לגיל 50 וכיהן כחבר הכנסת שמונה שנים ברציפות לפחות, או כיהן כחבר הכנסת תשע שנים לפחות - לא תפחת קיצבתו מ-50% מהמשכורת הקובעת".

עבור כל שנת גיל מוסיפים 2% לפנסיה, אבל כאשר החבר הוא בגיל 50 וכיהן שתי קדנציות - הוא מקבל רק 50% פנסיה. כלומר, הגיל חדל לפעול אפילו כאשר הוא מכהן שלוש קדנציות ומגיע לגיל 50. הגיל בין 45 ל-50 אינו מוסיף לו כלום; בשעה שכאשר הוא בין 45 וכיהן שתי קדנציות - הגיל כן מוסיף לו אחוזים לפנסיה.

מ. ברעם: פה ישנה אבחנה בין גיל 45 לבין גיל 50. כאשר הגיע חבר-הכנסת לגיל 45 וכיהן שתי קדנציות הוא זכאי ל-40% פנסיה; על אותו משקל שבכהונת קדנציה אחת הוא זכאי ל-20% פנסיה. אם גילו פחות מ-50 וכיהן חשע שנים - גם אז תגיע הפנסיה שלו ל-50%, כי אנחנו מבחינים בין גיל צעיר יותר לבין גיל 50. בגיל 45 יקבל 40% פנסיה; ובגיל 50 - 50%.

מ. ביבי: לפי הניסוחים כאן יכול חבר הכנסת לכהן בארבע קדנציות, שהן 12.5 שנים, ובהגיעו לגיל 50 יקבל רק 50% פנסיה; כמו חבר-הכנסת שכיהן שתי קדנציות והגיע לגיל 50. פער זה אינו נראה לי. יש פה אי צדק מסויים.

מ. נסים:

נכון.

מ. ברעם:

אנחנו רוצים להיטיב עם החלשים. לא החלטנו לחלק טוב. חבר שלא הגיע לגיל 50 אינו זכאי ל-50% פנסיה. לפי החוק הקודם, קיבל חבר-הכנסת אחרי הגיעו לגיל 55 תוספת של 2% פנסיה. הורדנו את הגיל והעמדנו אותו על גיל 50. אם חבר-הכנסת עבר את גיל ה-50 - יקבל 2% פנסיה נוספים; לעומת גיל 55 בחוק הקודם.

בדקנו וקיבלנו שלושה תיקונים: א) במקום גיל 50 קבענו גיל 45; ב) כהונת 4 שנים במקום 6 שנים. חברים אמרו: מדוע חבר שכיחן 4 שנים בכנסת זכאי ל-20% פנסיה ואילו חבר שכיחן 8 שנים בכנסת אינו זכאי לאחוז פנסיה כפול? קיבלתי זאת וקבענו שהפנסיה שלו תעמוד על 40%; אבל מקביעה זו להגיע לידי מסקנה לשנות את כל סדרי הפנסיה - זה לא היה בדעתי וועדת המשנה לא חשבה על כך. אם חבר-הכנסת שעבר את גיל ה-50 יתחיל לקבל פנסיה בגובה של 60% - זו אחת הפנסיות הגבוהות במדינה. הממשלה נותנת לחבר הממשלה פנסיה בגובה של 70% ממשכורתו הקובעת. יש הבדל בין חבר ממשלה לבין חבר הכנסת. חבר שכיחן 4 שנים בכנסת והגיע לגיל 45 יקבל 40% פנסיה, אבל מזה להגיע למסקנה של חבר הכנסת ביבי - זה לא. הקדמנו את הגילים גם לגבינו וגם לגבי חברות הכנסת; ג) אם חבר-הכנסת לא כיהן ברציפות, אולם כיהן תשע שנים בכנסת והגיע לגיל 50 - יהיה זכאי ל-50% פנסיה.

ת. טובי:

ואם יותר - האם לא מגיעה לו פנסיה גבוהה יותר?

מ. ברעם:

לא; הוא יקבל אותה פנסיה. אנחנו לא דואגים לנו, אלא לחלשים. לא הייתה הצעה להעלות שיעורי הגימלה. בכל המפלגות דנים על רוטציה, רוצים להחליט שחבר הכנסת לא יכהן יותר משתי קדנציות. ועדת המשנה חשבה שצריכים להבטיח את החלשים.

מ. נסים:

לחברים הצעירים לא דאגתם?

מ. ברעם:

דאגנו. קבענו 4 שנים במקום 6 שנים.

ת. טובי:

הפגם הזה יוצר דבר לא הוגן. חבר יקבל אותן זכויות אם שירת למעלה מ-12 שנה, או 9 שנים בלבד.

מ. ברעם:

אני חושב שהחשב יצטרך להגיד: הגעת לגיל 50 - מגיע לך 40% פנסיה עבור שתי קדנציות; אם עברת את גיל ה-50 תקבל 52%, 54%, או אפילו 56% פנסיה.

ת. טובי:

אפשר לצרף לכל התיקונים הערה נוספת: "משום תיקון לא ייגרע דבר ממה שהיה קודם." הנוהגים הקיימים

לא ייפגעו.

ג. קיסרון:

האם הכוונה למי שייצא בעתיד לקיצבה?

מ. ברעם:

כן.

ג. קיסרון:

זה ודאי לא כתוב בהחלטה. ההחלטה היא רק לגבי מי שייצא לגימלאות להבא.

היו"ר א. אנקוריון:

אם נקבל תיקון זה נצטרך להוסיף סעיף בו ייכתב: על אף ההחלטה הזאת לא ייגרע חלקו של חבר הכנסת שיפרוש להבא, ביחס למה שהיה בהחלטה הקודמת.

ג. קיסרון:

אני מתנגד בתוקף לתיקון זה. בוודאי לא ייגרע דבר מחבר שכבר יצא לקיצבה.

לפי ההחלטה החדשה יש רק הטבות, יישור הדורים ותיקון המעוות. ברור שכל התקנות האלה תחולנה מהיום על חברי הכנסת המכהנים עתה בכנסת, ומי שייצא להבא לקיצבה יקבל קיצבה לפי ההחלטה המתוקנת. ההחלטה באה כדי להיטיב. חבר-הכנסת טובי אמר שיכול להיות מקרה שחבר מסויים היה מקבל קיצבה גבוהה יותר אילמלא החלטה זו. זאת לא שיטת חקיקה. אין מה לתקן פה.

היו"ר א. אנקוריון: חבר-הכנסת טובי, תן בבקשה דוגמה.

ת. טובי: אינני יכול לתת דוגמה קונקרטית, שבמקרה של חבר הכנסת פלוני, אילו החישוב היה על-פי ההחלטה הקודמת היה מקבל יותר. אני אומר דבר היפותטי. יכול להיות דבר כזה.

מ. ברעם: נחזור לשאלתו של חבר-הכנסת ביבי. הוא שאל: מה גורלו של חבר הכנסת שעבר את גיל ה-50 והגיע לפנסיה. יוצא שעל כל שלוש השנים הנוספות הוא לא מקבל שום תוספת פנסיה.

י. למברגר: הוא לא יקבל קיצבה גבוהה יותר מ-50%. כך זה גם היום.

מ. ברעם: החוק מיטיב רק עם חברים שכיהנו פחות מ-12 שנים בכנסת. חברים שכיהנו 20 שנים בכנסת כבר צברו את הפנסיה שלהם אחרי 15 שנים.

צ. צימרמן: מדוע שלא יקבלו קיצבה של 70%, שהיא המכסימום?

מ. ברעם: אמרנו שאיננו מגדילים שיעורי הפנסיה.

ת. טובי: הצעתי להוסיף פסקה בה ייאמר, שתיקונים אלה לא יגרעו מהתנאים הקיימים היום לגבי יציאת חברי הכנסת לפנסיה.

היו"ר א. אנקוריון: זה לא יכול לקרות.

ת. טובי: אם אתם אומרים שכך זה בפועל - מדוע לא נכתוב זאת בבירור?

ג. קיסרון: נבחיץ בין שני המקרים. אם מדובר לגבי חברי הכנסת המכהנים עתה בכנסת - יש רק הטבות. אני לא יכול לקבל את הגישה שחשב הכנסת יצטרך לערוך שני חשבונות: אחד לפי החלטה שנתבטלה, ושני לפי החלטה שנתקבלה, ולקבוע את הסכום הגבוה ביותר מבין שתי ההחלטות.

ת. טובי: מדוע לא? אני מבקש להוסיף זאת.

היו"ר א. אנקוריון: אם תמצא מקרה כזה תודיע לנו ונקבע דברים לגופו של עניין. הפנסיה של 40% שהחבר מקבל - שמורה לו. כן הקדמנו את הגיל מ-55 ל-50. כל מה שתוקן הוא רק לטובה ולא לרעה.

ג. קיסרון: חברי הכנסת שכיהנו למעלה מ-10 שנים יקבלו כמו שקיבלו קודם לכן. התיקון של גיל ה-50 חל רק על חברי הכנסת הנוכחית, ולא על אלה שיצאו כבר לפנסיה.

צ. צימרמן: אם החבר בן 60 וכיהן 12.5 שנים - הוא יקבל קיצבה באותו גובה כמו שניתנת לחבר בן 50 שכיהן

8 שנים בכנסת?

מ. ברעם: לפי החוק הקודם היה מקבל מגיל 55; ופה - מגיל 50.

א. רזיאל-נאור: בחוק גימלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, תשכ"ט 1969, בסעיף 1 ישנה הגדרה של המשכורת הקובעת. "... ואולם לגבי חבר הכנסת שהיה סגן יושב-ראש הכנסת או סגן שר יבוא במקום המשכורת האמורה סכום ממוצע, שהוא סכום המשכורת האמורה כפול במספר החודשים שבהם לא היה סגן בצירוף סכום המשכורת המגיע לפי החוק האמור באותו יום על תוספותיה כאמור כפול במספר החודשים שבהם היה סגן, והכל מחולק לסך כל חודשי כהונתו בכנסת;..."

אם משכורתו תהיה גבוהה יותר - עיני אינה צרה בכך, אבל אם פחותה יותר - אבקש לבדוק את הדבר.

ג. קיטרון:

גם סגן שר וגם סגן יושב-ראש הכנסת מקבלים יותר.

היו"ר א. אנקוריון:

התשובה לחברת-הכנסת רזיאל-נאור היא חיובית.

צ. צימרמן:

מדוע לא הממוצע של שכר חברי הכנסת, אלא המשכורת האחרונה? מה האבחנה לרעה?

מ. ברעם:

לא ברור לי כיצד נכנס סעיף זה לתקנון. אני התנגדתי לו. אני חושב שגם סגני שרים וגם סגני יו"ר הכנסת צריכים לקבל אותו דבר, ברור שמשכורתם תהיה גבוהה יותר.

היו"ר א. אנקוריון:

אני רוצה לבוא לקראת חבר-הכנסת טובי. אני מודיע לו, שעל-פי הודעת יו"ר ועדת המשנה לשכר חברי-הכנסת, בכוונת ההחלטה שאנחנו מקבלים היום היא רק הטבות ולא גריעה מזכויותיו של חבר שיכול היה לקבל סכום גבוה יותר לפי ההחלטה הקודמת. אם יתברר שישנו חבר הכנסת כזה - הוועדה תתקן ההחלטה בהתאם.

ה צ ב ע ה

הוחלט:

לאשר החלטת ועדת המשנה בעניין גימלאות לחברי הכנסת ולשאיניהם.

היו"ר א. אנקוריון:3. גימלאות לחברי הכנסת הראשונה ולשאיניהםמ. ברעם:

כמה מחברי הכנסת הראשונה פנו ליושב-ראש הכנסת וטענו שיש בתוכם חברים שאין להם אפשרות קיום, משום שהכנסת התפזרה לפני המועד והם לא הגיעו לאיזו שהיא קיצבה. יושב-ראש הכנסת הזמין את יו"ר ועדת הכנסת, חבר-הכנסת אנקוריון ואותי וביקשנו למצוא דרך יוצאת מן הכלל אך ורק לגבי חברי הכנסת הראשונה, שאינם מקבלים גימלה מהכנסת או ממקור ממלכתי אחר. לכן הבאנו עניין זה לפני ועדת המשנה וקבענו שחבר הכנסת שזכה להיות חבר הכנסת הראשונה, תינתן לו באופן יוצא מן הכלל קיצבה מינימלית של 20%, אותו אחוז כמו לחבר המסיים כהונת קדנציה אחת, וקצבה זו תשולם גם לשאיניהם. זה הדבר המכסימלי שיכולנו לעשות. זו אינה תוספת לפנסיה קיימת, אלא מסוייגת לגבי חברי הכנסת הראשונה בלבד, שאינם מקבלים פנסיה לא כחברי הכנסת ולא כחברי ממשלה.

צ. צימרמן:

כמה חברים כאלה ישנם?

מ. ברעם:

בין 10 ל-20, אבל החלטה זו תחול על כולם.

י. למברגר:

ישנם 42 חברים שכיהנו בכנסת הראשונה ואינם מקבלים שום קצבה, אבל חלקם הגדול נפטר. האשה היא השאירה ואיננו יודעים אם היא חיה.

א. רזיאל-נאור:

צריך לפרסם זאת ברבים ולדעת מי השאינים.

היו"ר א. אנקוריון:

מחר מקיים יושב-ראש הכנסת ארוחה לחברי הכנסת הראשונה והוא יוכל לבשר להם זאת.

א. רזיאל-נאור:

האם החלטה זו לא תזיק לאותו חבר, אם הוא מקבל קיצבה ממקום אחר?

מ. ברעם:

לא.

הוחלט:

לאשר החלטת ועדת המשנה בעניין גימלאות לחברי הכנסת הראשונה ולשאיניהם.

היו"ר א. אנקוריון:

אני מודה ליו"ר ועדת המשנה, חבר-הכנסת ברעם ולכל החברים שהשתתפו בדיון.